

BRANNBEFALSNYTT

Medlemsnytt for Norsk Brannbefals Landsforbund

Nr. 3 År 2002 Redaktør: Per Ole Sivertsen

31.03.2002

Nordisk samarbeid

Av Jan Kongsvik 10.03.02

Les hele referatet på hjemmesiden

Distriktvisse brannetterforskningsgrupper

Av Guttorm Liebe 17.03.02

Les mer om dette ved å lese hele nyheten på våre hjemmesider.

Forskrifter til ny brann- og eksplosjonsvernlov

Av Jan Kongsvik 23.03.02

Les hele saken på våre hjemmesider.

Revisjon av brannskolens læreplaner

Av Jan Kongsvik 23.03.02

Læreplanene ved NBSK er bunnplanken i brannfaglig utdanning i Norge, og derfor avgjørende for morgendagens kompetanse og kultur i brannvesenene. Det foregår nå en evaluering og hovedrevisjon av gjeldende planer fra 1996, for grunnkurset og alle tre befalskursene. Læreplanutvalget hadde møte den 13. mars, og vil i tida fram til neste møte 24. april innhente så mange synspunkter som mulig. Senere vil det bli en høringsrunde før de nye læreplanene fastsettes.

Læreplanutvalget består av Bente Tronrud fra DBE, Jostein Engum fra BTY, Bjørn Knutsen fra NKF, Jan Kongsvik fra NBLF, samt Steinar Hustad og Einar Pedersen fra NBSK.

Utvalget har som utgangspunkt å samle og vurdere tilbakemeldinger som er kommet fra disse kursene tidligere, og skal forsøke å gjøre forbedringer. Allerede på utvalgets første møte framkom det stor enighet om hovedretningene. Men i den grad denne artikkelen gir uttrykk for standpunkter, er de kun forfatterens på nåværende stadium.

Det bør være et hovedpoeng at brannfaglig utdanning skal være mest mulig enhetlig og overførbart. Det motsatte - en utdanning basert på at mange små moduler settes sammen, individuelt etter vedkommendes og vedkommende brannvesens ønsker/behov i øyeblikket ("kurs-shopping") - er neppe veien å gå hvis man ønsker å jevnføre og kvalitetssikre kompetansen i norske brannvesener, og styrke brannyrkets anseelse.

Som kjent starter utdanningskjeden med Brannskolens brevkurs, som for øvrig vil bli internettbasert fra høsten 2002. Brannfaglig utdanning må så bygge på at vedkommende har fått systematisk basisopplæring (300 timer) i eget brannvesen. Med brevkurs og internopplæring bør grunnkurset komme så snart som mulig etter 2 års ansettelse. Det synes det å være stor enighet om i fagmiljøet.

Læreplanutvalget ser for seg et utvidet og derved mer konsistent grunnkurs, bestående av følgende 4 hoveddeler:

- Brannverndel
- Røykverndel
- Kjemikalieverndel
- Redningsdel

Konkret betyr dette at de kjente kursene røykdykker og kjemikalieverndel integreres i grunnkurset. Hittil har disse vært tatt "løsrevet" - for noens vedkommende før, for andre etter grunnkurset. Et nytt grunnkurs som skissert ovenfor vil måtte utvides til 6, 7 eller 8 uker.

Oslo brann- og redningsetat har tidligere utviklet læreplan for et slikt grunnkurs, og det er kanskje ikke nødvendig å "finne opp hjulet på nytt".

Det kunne i og for seg være ønskelig å legge inn også utrykningskjøring i det nye grunnkurset. Men for det første antas det at de fleste brannkonstabler vil ha ervervet kompetansebevis for utrykningskjøring lokalt, før det er gått 2 år. Og med gjeldende krav om 80 timers opplæring, ville dette sprengte rammen for grunnkurset fullstendig.

Utenom grunnkurset må det finnes separate tilbud ved NBSK på røyk- og kjemikalieverndel, som suppleringskurs for andre.

Når det gjelder befalskurs I, vil de foreslåtte endringer i kvalifikasjonskapitlet i dimensjoneringsforskriften gjøre formålet med dette kurset så mangsidig, at det kan bli meget vanskelig å lage en fag- og tidsfordeling som reflekterer alle behov i tilstrekkelig grad.

For det første må befalskurs I være en faglig påbygning og videreutvikling av grunnkurset. Kanskje vil det være et etterutdannings-/oppfriskningskurs for brannkonstabler som ikke skal inn i befalsstilling.

Dernest vil det være en springbrett til utrykningslederstillinger (befalskurs II), og således det høyeste kurset vedkommende har som fra tid til annen vikarierer som utrykningsleder. Dette vil gjelde likt i yrkeskorps og deltidskorps, hvis forslaget til endring i kvalifikasjonskapitlet blir vedtatt. I såfall vil befalskurs I ikke lenger være et avsluttet utrykningslederkurs for deltidskorps. Men en annen sak er om ambisjonene om befalskurs II for utrykningsleder i deltidskorps er realistiske - kanskje bør man slå seg til ro noen år framover om man bare får gjennomført befalskurs I for utrykningslederne i deltidskorpsene. Man er som kjent ikke kommet dit ennå. Av grunner som nevnt foran må befalskurs I ha et innslag av ledelse, både operativ ledelse og arbeidsledelse i "fredstid". Men i forhold til befalskurs II, vil dette måtte bli en "light versjon".

I følge forslaget til endringer i kvalifikasjonskapitlet skal befalskurs I også toppe alarmsentraloperatørutdanninga. Og så skal det være prekvalifisering for de som går lang linje til forebyggende kurs/stilling.

Utvalget har drøftet om man skulle videreføre prinsippet med de 4 hovedelementene fra grunnkurset, på et høyere nivå, dvs integrere røykdykkerleder- og kjemikalieverndel-kursene i befalskurs I. Dette ville gjøre kurset mer konsistent med tanke på beredskaps- og utrykningsstjenesten. Men hensynet til alarmsentraloperatørene og forebyggende-personellet taler i mot. Dette er spisskompetanse, og dessuten kan det tenkes at mange av de sist nevnte personellkategorier ikke lenger fyller medisinske/fysiske krav som gjelder for røyk-/kjemikaliedykkere.

Et bedre alternativ er kanskje å slå sammen de to kursene til ett spesialkurs på 2-3 uker, beregnet på dem som vanligvis eller tidvis opptrer som røyk-/kjemikaliedykkerleder og utrykningsleder.

Når det gjelder befalskurs II er det nærliggende å betrakte dette som et rent lederkurs, to-delt med hhv lederskap generelt og innsatsledelse. I de fleste kommuner er det dårlig med tilbud om generell lederutvikling for denne kategorien ledere - som absolutt er sentrale og viktige for utviklinga i brannvesenene, ikke bare den faglige men i høy grad den kulturelle utvikling. Her kan et 5-ukers kurs på Brannskolen virkelig stå for noe. Men da kan man ikke pakke inn mange brannfaglige emner, enn si repetisjon fra andre kurs. Det eneste måtte være brannfysikk/brannkjemi, som nå.

Til slutt dreier det seg om befalskurs III. Det er grovt sett tre personellkategorier som søker til dette kurset - branningeniører med liten praktisk opplæring/erfaring, brannfaglig utdanning fra lang linje, med liten forvaltningsmessig utdanning/erfaring, og tekniske sjefer eller kommuneingeniører som har brannvesenet som bi-stilling, med brevkurs/5-dagers kurs og forøvrig blandet utdanning/erfaring. Dette er et dårlig utgangspunkt for å gjøre et 3-ukers kurs konsistent. Så her er det åpenbart nødvendig å ta et nytt grep, og det kan ikke gjøres uten å utvide kurslengden.

I den grad læreplanutvalget har drøftet dette konkret, ser man for seg en to-delt løsning på kursets første del (2 uker), og en felles del som nå (3 uker) med justert innhold. I så fall vil befalskurs III måtte utvides til 5 uker.

Den to-delte løsning kan organiseres med en gruppe for branningeniører, med intens praktisk opplæring, og en gruppe for de fra lang linje, med teoriundervisning innen de mest sentrale emner. De øvrige bør kanskje kunne velge den gruppen hvor de har mest å hente (individuelt), siden forkunnskapene vil være så ymse.

Med omdefinering av formål og til dels endring av innhold, samt nye kravspesifikasjoner i kvalifikasjonskapitlet i dimensjoneringsforskriften, bør det vurderes om betegnelsen på de tre befalskursene skal endres. Er det noen som har gode forslag?

NBLF-medlemmene oppfordres med dette til å komme med innspill i anledning revisjonen av læreplanene, helst før 24. april. Send e-post til: Jan.Kongsvik@arendal.kommune.no

Medlemsregister

Av Per Ole Sivertsen 30.03.02

Lederen eller en annen i kretslagstyret vil ved henvendelse få rettigheter til å legge ut informasjon om kretslaget og føre medlemsregisteret. Det er viktig at noen i kretslagstyret griper fatt i dette slik at vi blir ajour!